

סקירה חודשית*

נורית דרור

שוק המניות

המסחר בשוקי המניות בחודש מרס, בארץ ובעולם, התאפיין בעליות שערים חדות. מדדי ת"א-100 ות"א-25 עלו החודש בכ-10% והשלימו עלייה של כ-30% וכ-23%, בהתאמה, מהשפל בו היו בנובמבר 2008.

עליות שערים חדות, בשיעור של כ-20%, נרשמו במניות הנדל"ן הגדולות, שעלו מתחילת השנה בכ-40% לאחר שצנחו בכ-80% אשתקד. מדדי יתר-50 ות"א-75 עלו החודש בכ-15%, בעקבות עלייה במניות הנפט הקשורות לקידוח הגז "דלית", והשלימו עלייה של כ-45% בסיכום הרבעון הראשון של 2009. יצוין כי שותפויות וחברות הנפט זינקו מתחילת השנה בכ-230%, בעקבות הדיווחים על קידוחי הגז, "תמר" ו"דלית", שמול חופי הארץ.

מחזור המסחר היומי במניות הסתכם החודש בכ-1.3 מיליארד שקל - גבוה במעט לעומת החודשיים הראשונים של השנה, אך עדיין נמוך בכ-35% מהממוצע אשתקד. משקל המסחר במניות ת"א-25, מסך המסחר במניות בבורסה, עלה והיווה כ-66% לעומת כ-60% בחודשיים הקודמים ואילו משקל המסחר במניות ת"א-75 ירד במקביל מכ-15% ו-19% בינואר ובפברואר בהתאמה, לכ-11% במרס.

השפעה חיובית על השווקים היתה, בין היתר, לרכישות אג"ח ממשלתיות ומגובות משכנתאות בארה"ב ע"י הבנק הפדרלי; תוכנית הממשל האמריקני להצלת הבנקים; רכישות מט"ח ואג"ח ממשלתי ע"י בנק ישראל והורדת הריבית בארץ לרמה נמוכה, חסרת תקדים, של 0.5%. גורמים אלה גברו על השפעתם השלילית של המשך הקשיים בגופים פיננסיים ובתעשיית הרכב בארה"ב ופרסום דו"חות כספיים שליליים לשנת 2008 ע"י החברות הבורסאיות.

עליות שערים אפיינו את כל המדדים הענפיים, כאשר חברות ההשקעה ומניות חברות ושותפויות הנפט בלטו עם עלייה של כ-16% ואילו מניות התעשייה עלו בכ-4% בלבד.

בקרנות המנייתיות לא נרשמה גם החודש פעילות מהותית.

גיוס הון

העדר פעילות בשוק המניות הראשוני נמשך גם במרס והחודש בוצעו הנפקות זכויות אחת בלבד ע"י פאנאגיה נדל"ן והקצאה פרטית אחת בסכום כולל של כ-35 מיליון שקל. סכום דומה הוזרם לחברות בגין מימוש סופי של כתבי אופציה למניות.

מוצרי מדדים

בשוק מוצרי המדדים התווספו במרס 6 סדרות חדשות, ביניהן – 3 תעודות בחסר על מדד ת"א-25, 2 סלי סחורה לזהב ואופציית כיסוי לנפט.

ב-12 סדרות של תעודות סל, שהונפקו ע"י קסם סל ומוצרים, בוצעה החודש המרה כפויה ביוזמת החברה וכיום נסחרות 338 תעודות מסוגים שונים, כאשר מניין הסדרות כולל – 58 אופציות כיסוי ו-39 תעודות בחסר.

מחזור המסחר היומי במוצרי המדדים, במרס, מהווה כ-20% ממחזור המסחר במניות וממחזור המסחר באג"ח חברות. שווי החזקות הציבור בכל מוצרי המדדים, לסוגיהם, הסתכם במרס בכ-25.5 מיליארד שקל – עלייה של כ-3 מיליארד שקל מתחילת השנה.

* כל נתוני התשואה בסקירה זו הינם במונחים נומינליים.

שוק הנגזרים

אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-25

באופציות על מדד ת"א-25, בדומה למסחר במניות, נסחרו במרס כ-250 אלף יחידות ביום, מחזור הנמוך בכ-25% לעומת הממוצע בשנת 2008.

מחזור המסחר במונחי נכס בסיס, שהסתכם בכ-375 מיליארד שקל, היה גבוה יותר מפי 7 ממחזור המסחר במניות מדד ת"א-25 (משוקלל דלתא).

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות עלה מעט והסתכם החודש בכ-8,730. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, עלה אף הוא והסתכם בכ-43.5 מיליארד שקל החודש לעומת כ-38.9 מיליארד שקל בסוף פברואר.

אופציות דולריות

באופציות הדולריות הסתכם המחזור היומי, במרס, בכ-30 אלף יחידות – בדומה לחודשיים הקודמים. מחזור זה נמוך בכ-30% מהמחזור הממוצע בשנת 2008.

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות הדולריות הסתכם בכ-2,445 והיה הגבוה ביותר מתחילת השנה. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, ירד מעט והסתכם בכ-11.6 מיליארד שקל בסוף מרס, לעומת כ-12 מיליארד שקל בסוף פברואר.

באופציות על האירו נסחרו כ-230 יחידות ביום בלבד - מחזור הנמוך בכ-80% לעומת החודש הקודם.

אופציות על מניות

לקראת סוף החודש החל, לראשונה בבורסה, מסחר באופציות על מניות בודדות, כאשר המנייה הראשונה היא **כיל**.

מדובר במכשיר ראשון מסוגו בבורסה, כלומר באופציה על מניה, כאשר עד כה נסחרו רק אופציות על מדדים (כדוגמת מדד ת"א-25) ועל מט"ח (דולר, אירו).

השימוש באופציות מסוג זה צפוי להתרחב ובחודשיים הקרובים יושקו אופציות על מניות "פועלים", "לאומי" ו"טבע".

שוק איגרות החוב

בשוק איגרות החוב נרשמו במרס עליות שערים נאות.

מדד אג"ח חברות צמודות המדד, עלה במרס בכ-4.5%, ומתחילת השנה עלה בשיעור חד של כ-15%. בחינת מדדי התל-בונד מראה כי מדד תל-בונד 20 עלה החודש בשיעור דומה לאחר עלייה של כ-3% בחודשיים הקודמים, ואילו מדד תל-בונד 40 (שרבות מאיגרות החוב הכלולות בו קשורות לענף הנדל"ן) עלה במרס בכ-5.5% ובכ-17% מתחילת השנה.

איגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד ואיגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות מסוג "שחר", שעלו החודש בכ-3%, השלימו עלייה מתונה של עד 5.5% בסיכום הרבעון הראשון של 2009. מאידך, איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המט"ח שעלו במרס בכ-1.5% בלבד, השלימו עלייה של כ-13% מתחילת השנה וזאת בהשפעת התחזקות הדולר ביחס לשקל בכ-10%.

במרס נמשכה הפעילות הערה באיגרות החוב והמחזור היומי, שהסתכם החודש בכ-4.6 מיליארד שקל, היה גבוה בכ-15% לעומת מחזור השיא השנתי בשנת 2008.

בקרנות הכספיות התגברו הפדיונות והסתכמו בכ-3 מיליארד שקל במרס, ובכ-2.6 מיליארד שקל בסיכום הרבעון הראשון של השנה. מאידך, בקרנות האג"ח ובקרנות השקליות נרשמו יצירות בהיקף של כ-2.3 וכ-1.3 מיליארד שקל, בהתאמה, ומתחילת השנה הסתכמו בכ-4 מיליארד שקל בכל סוג. בקרנות המשקיעות בחו"ל, לא נרשמה גם החודש פעילות מהותית.

גיוס הון

הממשלה הגדילה את היקף הנפקות האג"ח בשוק המקומי, מגמה שהחלה בנובמבר 2008, על רקע ההאטה במשק והירידה בהכנסות ממיסים, וגייסה החודש בבורסה סכום של כ-7 מיליארד שקל. כ-82% מהסכום גויסו באמצעות אג"ח לא צמודות וכ-18% באמצעות אג"ח צמודות מדד. מנגד, נרשמו פדיונות ענק של קרן אג"ח מסוג "שחר" בסך של כ-3 מיליארד שקל. כלומר, סך הגיוס נטו הסתכם החודש בכ-4 מיליארד שקל ובסיכום הרבעון הסתכם בכ-7.6 מיליארד שקל.

יצוין כי החודש חידשה הממשלה, לאחר הפסקה בת שנתיים וחצי, את הנפקות האג"ח בחו"ל וגייסה בארה"ב סכום חסר תקדים בהיקף של כ-1.5 מיליארד דולר.

במרס גייס הסקטור העסקי בשוק האג"ח, מהציבור וממוסדיים, סכום של כ-2.1 מיליארד שקל:

- בשתי הנפקות לציבור של אג"ח, מרביתן צמודות מדד, גויסו כ-1.4 מיליארד שקל. מרבית הסכום, כ-1.2 מיליארד שקל, גויסה ע"י **מכתשים-אגן** בהנפקת אג"ח הגדולה ביותר מאז פברואר 2008. סכום נוסף בהיקף של כ-0.4 מיליארד שקל גויס בשלוש הקצאות פרטיות של אג"ח צמודות מדד למשקיעים מוסדיים ע"י בנקים. יצוין כי מתחילת השנה גייס הסקטור העסקי מהציבור כ-3.1 מיליארד שקל, כמחצית הסכום באמצעות 8 הקצאות פרטיות של אג"ח - כולן ע"י הבנקים.
- כ-0.3 מיליארד שקל גויסו במסגרת רצף מוסדיים, ע"י החברה הלא בורסאית – **נתיבי גז**. בסיכום הרבעון הראשון של 2009 גויסו כ-1.4 מיליארד שקל בדרך זו.

מלווה קצר מועד

שערי מלווה קצר מועד נותרו החודש כמעט ללא שינוי ובסיכום הרבעון עלו בכחצי אחוז. התשואה השנתית לפדיון בסוף החודש נותרה החודש כמעט ללא שינוי ברמה של כ-0.9%, לעומת כ-1.2% בסוף ינואר וכ-1.7% בסוף דצמבר 2008.

המחזור היומי במק"מ, שירד בכ-25% לעומת החודש הקודם והסתכם בכ-0.7 מיליארד שקל, שב לרמה בה היה בינואר והיה נמוך מעט מהמחזור הממוצע ב-2008.

יתרות המק"מ שבידי הציבור ירדו והסתכמו בכ-71 מיליארד שקל בסוף מרס, לעומת כ-78 מיליארד שקל בסוף פברואר וינואר וכ-80 מיליארד שקל בתחילת השנה.

ידיעות שונות

1. גריעת מניות ממדדי הבורסה

רדור (דואלית)

בעקבות מחיקת מניות החברה מהרישום למסחר בבורסה, נגרעה המניה ממדדי ת"א-75, ת"א-100 ותל-דיב 20, ביום ב', ה-2 במרס 2009.

אידיבי פתוח

בעקבות מחיקת מניות החברה מהרישום למסחר בבורסה, נגרעה המניה ממדדי ת"א-75, ת"א-100, תל-טק ותל-טק 15, ביום ד', ה-4 במרס 2009.

אלדין (דואלית)

בעקבות השלמת המיזוג בין קבוצת וקטור לאלדין, נגרעה המניה ממדדי ת"א-75, ת"א-100, תל-טק ותל-טק 15, ביום ה', ה-26 במרס 2009.

2. עדכון מדדי תל-בונד

ביום ד', ה-1 באפריל 2009, עודכן הרכב מדדי התל-בונד (20, 40 ו-60). פירוט המדדים נמצא באתר ה"מאיה" של הבורסה (maya.tase.co.il).

3. מחיקת חברת מניות

רדור בע"מ (דואלית)

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ביום א', ה-8.3.2009, לבקשת החברה.

4. מחיקת חברות אג"ח מובנות – פדיון מוקדם מלא

שחר ארוך אגרות חוב בע"מ – 3.3.2009;
גלעד אגרות חוב בע"מ – 31.3.2009

איגרות החוב סדרה א' של החברות נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה, בעקבות פדיון מוקדם של ה-Notes המהווים את הנכסים המגבים של איגרות החוב.

לחברות לא נותרו ניירות ערך רשומים למסחר.

5. מחיקת ני"ע

5.1 מחיקת מניות והפיכה לחברת אג"ח בלבד

אידיבי חברה לפתוח בע"מ

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-5.3.2009, בעקבות הצעת רכש למניות החברה על ידי החברה עצמה.
לחברה נותרו אג"ח הרשומות למסחר ולכן שונה סיווג החברה בהתאם, מחברת מניות לחברת אג"ח.

5.2 אג"ח להמרה - אי עמידה בכללי השימור

ני"ע המפורטים להלן נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה, ב-18.3.2009 בעקבות אי עמידה בכללי השימור (שווי החזקות ציבור מינימלי):

אפריקה נכסים – אג"ח להמרה סד' ב'

דמרי – אג"ח להמרה סד' א'

חבס – אג"ח להמרה סד' 2

ברימאג – אג"ח להמרה סד' א'

לחברות ני"ע נוספים הרשומים למסחר בבורסה.

5.3 מוצרי מדדים – המרה כפויה ביוזמת החברה

ני"ע המפורטים להלן נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה, ב-30.3.2009, בעקבות המרה כפויה ביוזמת החברה - **קסם סל ומוצרים**:

סד' י' – כימיה; סד' יב' – פיננסים; סד' יג' – תשתיות; סד' טז' – ביוטכנולוגיה; סד' ז' – סמיקונדקטור; סד' מה' – דיבידנד יפן; סד' 12 – ממונפת "שחר"; סד' 5 וסד' 6 – שילוב מדדים; סד' 29 – ממונפת ת"א-75; סד' לו' ו-לז' – אג"ח בינ"ל.

6. אג"ח שהועברו מרצף מוסדיים למסחר הרגיל

סקורפיו נדל"ן בע"מ

איגרות החוב סדרה א' של החברה הועברו מהמסחר במסגרת רצף מוסדיים למסחר הרגיל, ב-5.3.2009.